

अथ सरस्वतीसूक्तसङ्ग्रहः

पावका नः सरस्वती वाजैर्भिर्वाजिनीवती । यज्ञं वष्टु धियावसुः ॥
चोदयित्री सूनृतानां चेतन्ती सुमतीनाम् । यज्ञं दधे सरस्वती ॥
महो अर्णः सरस्वती प्र चेतयति केतुना । धियो विश्वा वि राजति ॥
या गुङ्गूर्या सीनीवाली या राका या सरस्वती ।
इन्द्राणीमह्व ऊतयै वरुणानीं स्वस्तयै ॥४॥
अम्बितमे नदीतमे देवीतमे सरस्वति ।
अप्रशस्ता इव स्मसि प्रशस्तिमम्ब नस्कृधि ॥५॥
त्वे विश्वा सरस्वति श्रितायूषि देव्याम् ।
शुनहोत्रेषु मत्स्व प्रजां देवि दिदिष्टि नः ॥६॥
इमा ब्रह्म सरस्वति जुषस्व वाजिनीवति ।
या ते मन्म गृत्समदा क्रतावरि प्रिया देवेषु जुहति ॥७॥
प्रेतां यज्ञस्य शंभुवा युवामिदा वृणीमहे । अग्निं च हव्यवाहनम् ॥
द्यावा नः पृथिवी इमं सिध्रमद्य दिविस्पृशम् । यज्ञं देवेषु यच्छताम् ॥
आ वामुपस्थमद्रुहा देवाः सीदन्तु यज्ञियाः । इहाद्य सोमपीतये ॥
इयमददाद् रभसमृणच्युतं दिवोदासं वध्यश्वाय दाशुषे ।
या शश्वन्तमाचखादावसं पणिं ता ते दात्राणि तविषा सरस्वति ॥
इयं शुष्मेभिर्विसखा इवारुजत् सानु गिरीणां तविषेभिस्सुर्मिभिः ।
पारावतघ्नीमवसे सुवृक्तिभिः सरस्वतीमा विवासेम धीतिभिः ॥१२॥

सरस्वति देवनिदो नि बर्हय प्रजां विश्वस्य वृसयस्य मायिनः ।
उत क्षितिभ्योऽवनीरविन्दो विषमैभ्यो अस्रवो वाजिनीवति ॥१३॥
प्र णो देवी सरस्वती वाजैभिर्वाजिनीवती । धीनामवित्र्यवतु ॥१४॥
यस्त्वा देवि सरस्वत्युपब्रूते धने हिते । इन्द्रं न वृत्रतूर्ये ॥१५॥
त्वं देवि सरस्वत्यवा वाजेषु वाजिनि । रदा पूषेव नः सनिम् ।१६॥
उत स्या नः सरस्वती घोरा हिरण्यवर्तनिः । वृत्रघ्नी वष्टि सुष्टुतिम् ॥
यस्या अनन्तो अहुतस्त्वेषश्चरिष्णुरर्णवः । अमश्चरति रोरुवत् ॥१७॥
सा नो विश्वा अति द्विषः स्वसूरन्या ऋतावरी । अतन्नहैव सूर्यः॥
उत नः प्रिया प्रियासु सप्तस्वसा सुजुष्टा । सरस्वती स्तोम्या भूत् ॥
आपप्रुषी पार्थिवान्युरु रजो अन्तरिक्षम् । सरस्वती निदस्पातु ॥२०॥
त्रिषधस्था सप्तधातुः पञ्च जाता वर्धयन्ती । वाजैवाजे हव्या भूत् ॥
प्र या महिम्ना महिनासु चेकिते द्युम्नेभिरन्या अपसामपस्तमा ।
रथे इव बृहती विभ्वने कृतोपस्तुत्या चिकितुषा सरस्वती ॥२२॥
सरस्वत्यभि नो नेषि वस्यो माप स्फरीः पर्यसा मा न आ धक् ।
जुषस्व नः सख्या वेश्या च मा त्वत् क्षेत्राण्यरणानि गन्म ॥२३॥
प्र क्षोर्दसा धार्यसा सस्र एषा सरस्वती धरुणमार्यसी पूः ।
प्रवावधाना रथ्यैव याति विश्वा अपो महिना सिन्धुरन्याः ॥२४॥
एकाचेतत् सरस्वती नदीनां शुचिर्यती गिरिभ्य आ समुद्रात् ।
रायश्चेतन्ती भुवनस्य भूरैर्घृतं पयो दुदुहे नाहुषाय ॥२५॥

स वावृधे नर्यो योषणासु वृषा शिशुर्वृषभो यज्ञियासु ।
स वाजिनं मघवद्भ्यो दधाति वि सातये तन्वं मामृजीत ॥२६॥
उत स्या नः सरस्वती जुषाणोषं श्रवत् सुभगा यज्ञे अस्मिन् ।
मितङ्गुभिर्नमस्यैरियाना राया युजा चिदुत्तरा सखिभ्यः ॥२७॥
इमा जुह्वाना युष्मदा नमोभिः प्रति स्तोमं सरस्वति जुषस्व ।
तव शर्मन् प्रियतमे दधाना उप स्थेयाम शरणं न वृक्षम् ॥२८॥
अयमु ते सरस्वति वसिष्ठो द्वारावृतस्य सुभगे व्यावः ।
वर्धं शुभ्रे स्तुवते रासि वाजान् यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥२९॥
बृहदु गायिषे वचोऽसुर्या नदीनाम् ।
सरस्वतीमिन्महया सुवृक्तिभिः स्तोमैर्वसिष्ठ रोदसी ॥३०॥
उभे यत् ते महिना शुभ्रे अन्धसी अधिक्षियन्ति पूरवः ।
सा नो बोध्यवित्री मरुत्सखा चोद राधो मघोनाम् ॥३१॥
भद्रमिद् भद्रा कृणवत् सरस्वत्यकवारी चेतति वाजिनीवती ।
गृणाना जमदग्निवत् स्तुवाना च वसिष्ठवत् ॥३२॥
जनीयन्तो न्वग्रवः पुत्रीयन्तः सुदानवः । सरस्वन्तं हवामहे ॥३३॥
ये ते सरस्व ऊर्मयो मधुमन्तो घृतश्रुतः । तेभिर्नोऽविता भव ॥३४॥
पीपीवांसं सरस्वतः स्तनं यो विश्वदर्शतः । भक्षीमहि प्रजामिषम् ॥
देवीं वाचमजनयन्त देवास्तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति ।
सा नो मन्द्रेषुमूर्जं दुहाना धेनुर्वागस्मानुप सुष्टुतैतु ॥३६॥
॥ इति सरस्वतीसूक्तसङ्ग्रहः ॥